

Nederlandse Zorgautoriteit
t.a.v. de voorzitter, mw. G. Engwirda
Postbus 3017
3502 GA Utrecht

Datum
13 februari 2024

Ons kenmerk
z2023-3000866

Uw brief van
1 november 2023

Contactpersoon

Onderwerp

Advies Regeling verpleging en verzorging Advies Regeling verpleging en verzorging NR/REG-2407

Geachte mevrouw Engwirda,

Op 1 november 2023 heeft de Nederlandse Zorgautoriteit (hierna: NZa) aan de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP) gevraagd advies uit te brengen over de Regeling verpleging en verzorging, NR/REG-2407 (hierna: Regeling). Die adviesaanvraag heeft in het bijzonder betrekking op de in de Regeling opgenomen nieuwe voorschriften over de verwerking van persoonsgegevens inzake de zogenaamde cliëntprofielen wijkverpleging. Voor de goede orde merkt de AP dat in dit geval – bij wijze van uitzondering – advies is uitgebracht over een vastgestelde en gepubliceerde tekst van een regeling. Advisering door de AP dient echter te worden aangevraagd in de ontwerpfase van regelingen, ook indien tussen het moment publicatie en feitelijk inwerkingtreding van de regeling nog ruimte voor verdiscontering van het advies van de AP bestaat.

Beoordeling van de persoonsgegevens aspecten van de Regeling geeft de AP aanleiding tot het maken van enkele opmerkingen.

Strekking van de Regeling

De in deze Regeling opgenomen bepalingen inzake cliëntprofielen wijkverpleging staan in het teken van een sinds 2021 opgestart experiment (op grond van artikel 58 Wmg) waarin de NZa in samenwerking met wijkverpleegkundigen, zorgaanbieders en zorgverzekeraars streeft naar een nieuwe manier van bekostigen van de wijkverpleging. Sinds 2022 wordt in het kader van dit experiment ervaring opgedaan met het werken met cliëntprofielen¹. Die ervaringen² en daaruit getrokken conclusies vormen de basis voor

¹ Dit experiment loopt tot 31 december 2028.

² Die inspanningen, ervaringen en overwegingen zijn beschreven in het Verantwoordingsdocument experiment cliëntprofielen verpleging & verzorging vanaf 2024 (juni 2023).

Datum
13 februari 2024

Ons kenmerk
z2023-3000866

voorschriften inzake het in de administratie van de zorgaanbieder opnemen van aan een Draagkracht/Draaglast-model (hierna DKDL-model)³ gerelateerde cliëntkenmerken. Voor cliënten⁴ moet een aantal vragen inzake draagkracht, draaglast en ondersteuningsbehoefte worden beantwoord. De antwoorden zijn van belang voor het afhandelen van de declaratie, maar geven ook inzicht in de zorgvraag van cliënten die ook uit overwegingen van marktordening nuttig kunnen zijn. In het Elektronisch Client Dossier wordt uit de antwoorden het cliëntprofiel afgeleid⁵. De Regeling bevat de verplichting voor de zorgaanbieder om bij de declaratie het cliëntprofiel te verstrekken aan de zorgverzekeraar. Daarna komen deze cliëntprofielen, via Vektis en Zorg TTP, ook bij de NZa beschikbaar.

Advies

1. Onderbouwing noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit van verplicht gestelde aard en omvang van de verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens.

De AP constateert dat de NZa in de toelichting geen inhoudelijke onderbouwing geeft van de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit van de opgelegde verplichtingen tot verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens inzake de cliëntprofielen. Daarvoor wordt in die toelichting (slechts) verwezen naar het NZa Verantwoordingsdocument Rapportage verantwoording bekostiging cliëntprofielen verpleging en verzorging. De AP constateert dat in documenten zoals het Verantwoordingsdocument experiment cliëntprofielen verpleging & verzorging vanaf 2024, het (aan de AP in het kader van de adviesaanvraag ter beschikking gestelde) uittreksel uit de DPIA en het (aan de AP in het kader van de adviesaanvraag ter beschikking gestelde) advies van de FG bij de uitgevoerde DPIA wel de nodige beschouwingen en afwegingen zijn opgenomen waarmee de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit te onderbouwen is.

De AP adviseert de toelichting aan te vullen met de ter zake aan de onderliggende documenten te ontleen beschouwingen en afwegingen.

2. Opnemen van een mogelijkheid om door een privacyverklaring verstrekking van het cliëntprofiel aan de zorgverzekeraar en de NZa te voorkomen.

In de Regeling (artikel 6.7) wordt voorzien in het buiten toepassing blijven van de informatieverplichting van de zorgaanbieder bij de declaratie als er een privacyverklaring is. In de toelichting bij de Regeling wordt niet verder aangegeven waarom deze mogelijkheid ook voor de cliëntgroep in deze sector open gesteld wordt.⁶

De AP adviseert om in een inhoudelijke toelichting de overwegingen inzichtelijk te maken die nopen tot introductie van deze mogelijkheid voor deze sector en categorie betrokkenen.

³ Voor een toelichting en verantwoording van het DKDL-model wordt verwezen naar het NZa verantwoordingsdocument 'Rapportage – verantwoording bekostiging cliëntprofielen verpleging en verzorging. Te raadplegen via: https://puc.overheid.nl/nza/doc/PUC_745371_22/1.

⁴ Voor alle cliënten moeten zgn 'initiële vragen' worden geregistreerd, die zijn bedoeld om een aantal cliëntgroepen (te weten kinderen tot 18 jaar, palliatief-terminale cliënten) buiten het DKDL-model te houden.

⁵ In dit model is sprake van 12 cliëntprofielen, gebaseerd op 9 vragen in een zgn case-mix vragenlijst.

⁶ Op grond van de voor de privacyverklaring relevante uitspraak van het CvBB uit 2013 moet zo'n optie – in ieder geval – voor cliënten in de ggz-sector bestaan, maar niet noodzakelijkerwijs ook geboden aan cliënten in andere sectoren.

Datum
13 februari 2024

Ons kenmerk
z2023-3000866

3. Evaluatie van het experiment met gebruik van cliëntprofielen

Hoofddoel van het experiment is om de bekostiging van de wijkverpleging (meer) te baseren op kenmerken van de zorgvraag/-behoefte van cliënten. Vanaf 2024 krijgen zorgaanbieders en zorgverzekeraars de mogelijkheid om bij de contractering van zorg gebruik te maken van informatie gebaseerd op cliëntprofielen. De verwachting is dat zorgvraag- en aanbod hierdoor beter op elkaar afgestemd zullen worden. De NZa is voornemens na enige tijd (waarschijnlijk in 2027) dit gebruik te meten⁷. Daarvoor zou de NZa – wellicht – ook, naast andere methodes (zoals interviews e.d.) gebruik willen maken van de gegevens inzake cliëntprofielen waarover de NZa in het kader van de wettelijke taak om toezicht te houden op de rechtmatigheid en doelmatigheid van declaratie reeds de beschikking heeft. Onderkend wordt dat het bij de evaluatie van het experiment dan zal gaan om (secundair) gebruik van die gegevens voor een andere taak, zijnde het monitoren van de werking van de zorgmarkt en het functioneren van de zorginkoop markt, dan waarvoor die gegevens primair zijn verkregen. In principe is de NZa, op grond van de relevante bepalingen in de Wmg, bevoegd om gegevens verkregen voor de ene wettelijke taak ook te gebruiken voor de vervulling van andere taken.

De AP adviseert om bij – eventueel - secundair gebruik van deze cliëntprofielen wijkverpleging voor die evaluatie, een duidelijke geformuleerde en afgebakende vraagstelling te hanteren en tegen die achtergrond de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit van die gegevensverwerking vooraf zorgvuldig af te wegen en te onderbouwen.

4. Informatie voor betrokkenen over gegevensverwerking in het kader van het gebruik van cliëntprofielen bij de bekostiging van wijkverpleging

Ook in het kader van dit experiment met cliëntprofielen wijkverpleging is van belang dat tussen de bij de gegevensverwerking betrokken partijen (zorgaanbieders, zorgverzekeraars en NZa) wordt voorzien in de benodigde afstemming over en vormgeving van de respectievelijke verantwoordelijkheden voor het verstrekken van informatie daarover aan betrokkenen. Op de zorgaanbieder, als degene die gegevens bij betrokkene verzamelt, rust op grond van artikel 13 AVG een uitgebreide informatieplicht. Maar de ontvangers (zorgverzekeraars en NZa) dienen zich ook te beraden op hetgeen op grond van artikel 14 AVG ter zake van hen kan worden verwacht. Als betrokken partijen over en weer niet genoeg op de hoogte zijn van hetgeen door andere partijen ter zake wordt gedaan, kunnen lacunes en/of tegenstrijdigheden in de informatieverstrekking aan betrokkenen ontstaan. Een passende, eenduidige en neutrale beschrijving door partijen van doeleinden van de verwerking en de door betrokkenen jegens partijen uit te oefenen rechten is vereist.

De AP adviseert in de toelichting uiteen te zetten op welke wijze de NZa zorgconsumenten op de hoogte zal brengen van de taken van de NZa, de bijbehorende gegevensverwerkingen en de rechten die zij hebben jegens de NZa⁸.

⁷ Gegevensbeschermingseffectbeoordeling Experiment Clientprofielen wijkverpleging vanaf 2024.

⁸ Zie in deze zin ook het advies van de FG bij de DPIA.

Datum
13 februari 2024

Ons kenmerk
z2023-3000866

Werklast AP

De AP merkt op dat het concept naar verwachting niet zal nopen tot extra inzet door de AP.

Openbaarmaking

Dit advies wordt binnen twee weken op de website van de AP gepubliceerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Aleid Wolfsen
voorzitter